SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1721

av Mikael Oscarsson (KD)

Nolltolerans mot antisemitiska manifestationer

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att polisen fullt ut bör använda sina befogenheter att ingripa mot antisemitisk hets vid allmänna sammankomster, med stöd av tydliga riktlinjer, och att möjligheten att avbryta enskilda talare som gör sig skyldiga till hets mot folkgrupp bör förtydligas, inom ramen för grundlagens skydd för mötes- och demonstrationsfriheten, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur statens stöd till säkerhetshöjande åtgärder för judiska församlingar, skolor och institutioner kan göras långsiktigt och förutsägbart och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att arbetet mot Irans och andra främmande makters användning av kriminella nätverk för våld mot judiska och israeliska mål i Sverige bör förstärkas och att EU:s terrorlistning av Irans revolutionsgarde ska få fullt genomslag i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att antisemitiska hatbrott bör utredas och lagföras mer effektivt, bl.a. genom att utreda hur det kan finnas särskild kompetens om hatbrott i alla polisregioner och genom att Brås kommande förslag om rättsväsendets hantering av antisemitiska hatbrott skyndsamt bereds, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utländska medborgare som döms för antisemitiska hatbrott eller hets mot folkgrupp i högre grad bör kunna utvisas och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skolans arbete mot antisemitism bör stärkas och att det bör utredas hur fler elever kan få möjlighet att besöka platser för Förintelsen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Det är 2026. I Sverige bevakas synagogor av polis, judiska barn går till skolan bakom säkerhetsslussar och en främmande stat rekryterar svenska tonåringar för att angripa judiska och israeliska mål. Det är inte acceptabelt. Judar har levt i Sverige i 250 år. Judiskt liv är en självklar del av Sverige och en av våra fem nationella minoriteter. Men i dag lever många svenska judar med en rädsla som borde höra till historien. Många väljer att inte bära kippa eller davidsstjärna offentligt. Det är ovärdigt ett fritt och demokratiskt land. I Sverige ska det råda nolltolerans mot antisemitism.

Enligt Brottsförebyggande rådet (Brå) nästan fördubblades antalet polisanmälda hatbrott med antisemitiskt motiv mellan 2022 och 2024, från 111 till 217 anmälningar. Under de knappa tre månaderna efter Hamas terrorattack mot Israel den 7 oktober 2023 anmäldes 110 antisemitiska hatbrott, jämfört med 24 under samma period året innan. Antisemitiska hatbrott är nu ungefär lika vanliga som islamofobiska. Mörkertalet är stort.

Attityderna förändras också. Forum för levande historia visar i en rapport från juni 2026 att antisemitiska attityder i Sverige har ökat sedan 2020. Det bryter en lång period av minskning. Den största förändringen är att färre tydligt tar avstånd från antisemitiska påståenden. Andelen som tydligt avvisar påståendet att svenska judar är mer lojala mot Israel än mot Sverige har sjunkit från 38 till 22 procent. Andelen som är helt positiv till en judisk statsminister har minskat från 50 till 41 procent. Sju av tio svenskar uppger att antisemitismen har ökat i Sverige.

Exemplen är tyvärr många:

- Efter Hamas terrorattack i oktober 2023 uppmanade Judiska församlingen i Göteborg sina medlemmar att lämna Davidsstjärnor och kippor hemma och att inte tala hebreiska offentligt. I Malmö berättade judiska ungdomar att de uppmanades att ta av sig sina Davidsstjärnor.
- I januari 2024 kastades en handgranat in på Israels ambassads område i Stockholm. Under 2024 sköts det även mot ambassaden vid flera tillfällen.
- Under Eurovision Song Contest i Malmö i maj 2024 tvingades den israeliska artisten Eden Golan, 20 år, stanna på hotellet och bära peruk för att kunna gå ut utan att bli igenkänd. En guide vid synagogan i Malmö berättade att han inte tänkte bära kippa offentligt under veckan.
- I april 2025 höll en talare vid en demonstration på Odenplan i Stockholm ett tal med antisemitiska konspirationsteorier om judisk makt. Han pekade ut ordföranden för Judiska Centralrådet som ”livsfarlig” och uppmanade publiken: ”Kom ihåg hans namn.” Ingen i publiken protesterade.
- I oktober 2025 förekom antisemitiska budskap vid en demonstration av den nazistiska Nordiska motståndsrörelsen i Växjö.
- Antisemitiska konspirationsteorier sprids i dag av influerare med hundratusentals unga följare på sociala medier.

Antisemitismen kommer från flera håll: från den våldsbejakande högerextremismen, från islamistiska miljöer och från delar av den yttersta vänstern. Den förklädnad den tar spelar ingen roll. Den ska bekämpas med samma kraft oavsett var den kommer ifrån.

Säkerhetspolisen har bekräftat att Iran använder kriminella nätverk i Sverige för att utföra våldsdåd, och att de som används kan vara mycket unga, till och med barn. I juni 2026 konstaterade Säkerhetspolisen att hoten mot judiska och israeliska intressen har ökat och att Iran fortsätter att rekrytera unga i kriminella nätverk. Det innebär att judar i Sverige inte bara hotas av enskilda extremister, utan av en främmande stat som använder svenska barn som verktyg. Arbetet mot detta måste ges högsta prioritet. I januari 2026 beslutade EU att terrorlista Irans revolutionsgarde. Det var ett viktigt beslut. Nu måste listningen få fullt genomslag i Sverige. Varje försök att finansiera, stödja eller rekrytera för revolutionsgardet ska stoppas och lagföras. Den som agerar för den iranska regimens räkning i Sverige ska mötas av rättsväsendets fulla kraft.

Regeringen har gjort kampen mot antisemitism till en prioriterad fråga. Den nationella strategin för att stärka judiskt liv och motverka antisemitism 2025–2034 och samordningen inom Samling för judiskt liv är viktiga steg. Stödet till säkerhetshöjande åtgärder för det civila samhället har höjts kraftigt, och särskilda medel har avsatts för judiska institutioner. Sedan den 1 juli 2024 är det uttryckligen straffbart att förneka eller grovt förringa Förintelsen, och motsvarande grundlagsändring väntas träda i kraft den 1 januari 2027. Skolverket och Forum för levande historia har fått nya uppdrag riktade mot antisemitism bland unga. Det är bra. Men utvecklingen visar att mer måste göras.

Mötes- och demonstrationsfriheten är grundläggande i en demokrati och ska värnas. Men den ger ingen rätt att hetsa mot judar. När antisemitisk hets förekommer vid en demonstration ska polisen kunna ingripa snabbt och kraftfullt. I dag sker det alltför sällan. När en talare mitt i Stockholm kan peka ut en judisk företrädare inför en publik och uppmana den att komma ihåg hans namn, utan att något händer, har något gått allvarligt fel. Ordningslagen ger redan i dag polisen möjlighet att ställa in och upplösa allmänna sammankomster, och regeringen har föreslagit förändringar för att stärka säkerheten vid sådana sammankomster. Det är bra. Men befogenheterna måste också användas. Polisen bör få tydliga riktlinjer för att ingripa mot antisemitisk hets, och möjligheten att avbryta en enskild talare som gör sig skyldig till hets mot folkgrupp bör förtydligas.

Judiska församlingar, skolor och föreningar lägger i dag en stor del av sina resurser på säkerhet. Det är pengar som annars hade gått till undervisning, kultur och gemenskap. Stödet från staten har ökat, men det har till stor del beslutats år för år. Den som ska anställa väktare och bygga säkra entréer behöver kunna planera långsiktigt. Statens stöd bör därför utredas i syfte att göra det långsiktigt och förutsägbart. Säkerheten för judiskt liv är inte en fråga för den judiska minoriteten ensam. Det är ett ansvar för hela samhället.

Det finns redan en straffskärpningsgrund för brott som begås med motiv att kränka en person eller grupp på grund av bland annat trosbekännelse eller etniskt ursprung. Men den hjälper inte om brotten aldrig klaras upp. Brå har visat att mer än hälften av de antisemitiska hatbrotten inte riktas mot en enskild person utan till exempel består av

klotter och kommentarer på sociala medier. Sådana brott är svåra att utreda. Regeringen har därför gett Brå i uppdrag att granska hur rättsväsendet hanterar antisemitiska hatbrott, från anmälan till dom, och vad som skiljer de ärenden som leder till lagföring från dem som inte gör det. Uppdraget ska redovisas senast den 8 april 2027.

Justitieminister Gunnar Strömmer har betonat att antisemitism måste mötas med både kraft och kunskap. Det är helt rätt, och Brås förslag bör beredas skyndsamt. Det bör finnas särskild kompetens om hatbrott i alla polisregioner, och utredningarna bör prioriteras. Varje nedlagd utredning sänder ett budskap om att antisemitism lönar sig. Mycket av hatet sprids på nätet. Sverige bör driva på för att de stora plattformarna tar bort olagligt antisemitiskt innehåll i enlighet med EU:s förordning om digitala tjänster.

Den som kommer till Sverige och sprider hat mot judar har inte förstått vad det innebär att leva i Sverige. Utländska medborgare som döms för antisemitiska hatbrott eller hets mot folkgrupp bör i högre grad kunna utvisas.

Antisemitism sprids i dag bland unga i skolan och på sociala medier. Judiska elever vittnar om att de döljer sin identitet för att slippa trakasserier. Skolan har ett avgörande ansvar för att förmedla kunskap om judiskt liv, om Förintelsen och om antisemitismens olika uttryck i dag. Lärare behöver stöd för att känna igen och hantera antisemitism. Att besöka platser där Förintelsen ägde rum gör ett djupt intryck som inga läroböcker kan ersätta. Fler elever bör få möjlighet till sådana besök.

Sverige är Raoul Wallenbergs land. Han räddade tiotusentals judar undan Förintelsen. Det ger oss ett särskilt ansvar. Antisemitismen har alltid varit en varningssignal för hela samhället. Där judar inte kan leva tryggt är ingen minoritet trygg, och då är demokratin hotad. ”Aldrig igen” får inte bli tomma ord. Sverige ska vara ett land där judiska barn kan gå till skolan utan rädsla, där synagogor inte behöver vara fästningar och där ingen behöver dölja vem man är. Nolltolerans mot antisemitism. Inte i morgon. Nu.

Mikael Oscarsson (KD)